

19 LIPCA 1847 roku.
PONIEDZIAŁEK

N° 200.

GAZETA POLITYCZNA.

Wychodzi codziennie, nie wyłączając świąt uroczystych i niedziel. — Prenumerata roczna, rubli sr. 3 kopiejek 60 (złp. 24), kwartalna kopiejek sr. 90 (złp. 6) a miesięczna kop. sr. 30 (złp. 2). Życzący mieć odnozoną do domu dopłaca miesięcznie kop. sr. 5 (gr. 10). Egzemplarz pojedynczy kosztuje kop. sr. 2 1/2 (gr. 5).

Cześć Urzędowa.

Rada administracyjna królestwa podając mieszkańcom łatwy i skuteczny środek zapewnienia się przeciw wszelkim nieprzewidzianym stratom, z niestałości życia ludzkiego wynikającym, postanowieniem z dnia 18 (30) lipca 1844 r. upoważniła dyrekcję ubezpieczeń do przyjmowania zabezpieczeń na życie. W tym celu opłata może być wnoszona: 1) Od razu z góry w całkowitej należności jaka za ubezpieczenie przypada. — 2) W składkach rocznych do czasu spełnienia warunków ubezpieczenia. — 3) Przez opłatę materiałów częścią na raz jeden z góry, częścią w składkach rocznych z dozwoleniem nadto rozkładu tych ostatnich na raty miesięczne. — 4) A nawet w drodze szczególnego udogodnienia zapewnionego wyłącznie osobom niezamożnym stałych i pewnych funduszów nieposiadającym, mianowicie z zarobkowań i zasług życie utrzymującym, które mogą zabezpieczać sobie dochód dożywotni, nie tylko w sposób wyżej wskazany, ale oraz składając w każdym czasie, nie w ratach stale oznaczonych, częstkami kwoty niejednostajnej wysokości nie mniejsze jednak od 30 kop. sr. Blizszą informację o wszelkich szczegółach osoby życzące mogą mieć udzieloną w biurach naczelników powiatowych.

Główna kasa oszczędności. — W upłynionym tygodniu do dnia 6 (18) lipca roku bież. włącznie, wydano książeczek nowych 118, na które, tudzież na dawniejsze w 334 wnioskach, złożono rs. 3736 kop. 80 (złp. 24,912); na żądanie 52 uczestnikom wypłacono (oprócz procentu za rok bież. rs. 4 kop. 25 1/2) rs. 1181 (złp. 7873 gr. 10), i umorzono książeczek oszczędności 14;

przeło uczestników 5002 posiada kapitał rs. 156,753 kop. 18 1/2, **(czyli zł. 1,045,021 gr. 7)**. — Warszawa dnia 6 (18) lipca 1847. roku. — Naczelnik, *Słomiński*.

Do kasy oszczędności Płockiej, w dniu 29 czerwca (11 lipca) r. b., 19 uczestników złożyło rs. 27 (czyli złp. 180); zaś w dniu 27 czerwca (9 lipca) t. r. uczestników 4ch odebrało rs. 37 k. 7 (czyli złp. 247 gr. 4); cały zatem kapitał przez 408 uczestników posiadany, wynosi rs. 6110 kop. 6 (czyli złp. 40,733 gr. 22).

Biuro Warszawskiego Ober-Policmajstra. — W dniu 7 (19) maja b. r. mieszkańcy miasta Turku Johan Müller i Jan Gottlieb Szejn, w lesie do dóbr Księżę-Kowale, w leśnictwie Koło, znaleźli w mrowisku zakopany kielich kościelny srebrny, z 3-ch sztuk składający się częściowo wyzlacany, oznaczony literami: M. O., i krzyż cynowy bez żadnych oznak; dochodzeniem sprawców kradzieży zajmuje się sąd policyi prostej okręgu Warszawskiego, co niniejszem biuro Warszawskiego Ober-Policmajstra, podając do publicznej wiadomości, wzywa osoby mające wiadomość, z kądby mianowicie kradzież ta nastąpiła, ażeby takową rzeczonemu sądowi udzielić nie zaniedbały, nadmienając że sprzęty znalezione zachowane są w depozycie magistratu miasta Turku w pow. Kaliskim. — Nr. 58181.

Sąd policyi poprawczej powiatu Warszawskiego wydz. I go. — W depozycie sądu tutejszego pod nr. 95 z r. b., znajduje się surdut sukieny stary, koloru ciemno-zielonego, którego osadzona w domu badań Marjanna Wisniewska, miała skraść nieznanemu mężczyźnie w boru pod wsią Jabłonną. Wzywa zatem po-

szkodowanego, aby dla udowodnienia swęj własności i ustanowienia istoty czynu, w ciągu miesiąca od daty ogłoszenia do sądu naszego zgłosił się, bowiem po upływie oznaczonego terminu, z depozytem tym stosownie do przepisów postąpieniem zostanie. — Warszawa d. 14 (26) czerwca 1847 r. — Asesor kryminalny przydujący, *Modzelewski*.

Wiadomości miejscowe.

W dniu wczorajszym przybyło do Warszawy kolejną żelazną osób 519, wyjechało 582.

W dniu 16-tym b. m. z rana, odbył się w tutejszym instytucie głuchoniemych i ociemniałych egzamen wychowawców tego dobroczynnego zakładu. Następujący uczniowie odebrali nagrody: z klasy 1-ój: Johnsen Karol, Grochowska Petronella, Pruszkowska Izabella, Szymańska Marjanna, Zbrzezna Juljanna, Engel Matylda, Sadurska Katarzyna, Johnsen Berta, Oszkowska Marjanna; z klasy 2-ój, Trzeńska Marjanna. Z poświęcających się pracy ręcznej: uczniowie w instytucie pracujący: Sochaczewski Antoni. Uczniowie dochodzący z miasta do szkoły niedzielnej: Czarnocki Leonard, Siekierski Bonifacy i Szumański Józef; uczennice w instytucie pracujące: Kuczyńska Aleksandra, Migajewicz Józefa i Pawłowska Marjanna. Listy pochwalne: z klasy 1-ój: Wojtaszewski Leon; z klasy 2-ój, Rausch Gustaw; z poświęcających się pracy ręcznej, uczniowie dochodzący z miasta do szkoły niedzielnej: Mroczkiewicz Józ. i Markowski Ign. Podług sprawozdania, wszystkich w ogóle kształcących się w instytucie było w ciągu roku 105 indywidualów, to jest głuchoniemych obojęj płci 95, ociemniałych płci męzkiej 10. Z głuchoniemych: 70 mieściło się w instytucie, 5-ciu dochodziło z miasta do szkoły codziennej, a 20stu do szkoły niedzielnej. Od r. z. ubyło z instytutu 13 indywidualów, których innemi zastąpiono. Z tych ubytych: 5ciu uczniów umieszczonych zostało u majstrów rzemiosł, jedną uczennicę zmarła, 7-ro wróciło na łono familji. Oprócz tego jest 3ch głuchoniemych, pełniących obowiązki uczących w instytucie, a 5ciu użytych do usług i roboty przy ogrodzie. Z liczby 5ciu uczniów szkoły niedzielnej, których miejsca ci ostatni zajęli, 2ch wyzwoiliło się na czeladników introligatorskich, a z tych jeden zajmuje miejsce etatowe w introligatorni banku Polskiego. Z instytutu ociemniałych, czterech uczniów wyprawionych zostało do Piotrkowa, gdzie przy protekcji W. radzcy koleg. *Trzeciaka*, naczelnika powiatu, i dobroczynnych mieszkańców tego

miasta, użytkując talent swój muzyczny, własnymi siłami na utrzymanie swoje zarabiają.

Z nadzwyczajnym zajęciem czytane przez publiczność francuzką jedno z najlepszych dzieł pana Eugeniusza Scribe, znanego pisarza dramatycznego, pod tytułem: *Barbaryści czyli dzień czwartego grudnia*, wyszło z druku w przekładzie polskim przez panią J. W., nakładem redakcji *gazety codziennej* w jednym tomie, i nabyć go można we wszystkich księgarniach Warszawskich, po zł. 4 egzemplarz.

Donieśliśmy niedawno o wyjściu w drukarni J. Ungra nowęj, bardzo pożytecznej i taniej książeczki, pod tytułem: *Przewodnik dla zwiędzających Częstochowę z piękną ryciną podług daguerotypu Karola Bajera*. Teraz zaś dodajemy iż wspomnionego pisemka, dostać można po złp. 2, we wszystkich księgarniach i znaczniejszych składach papierów. Wydawca tuszy sobie, iż rozkupienie rychte tego dziełka, zachęci go do wydania obszerniejszego w tymże zakresie pisemka, które równie jak i niniejsze, dobrze zapewne przyjętém będzie.

Antoni *Lipiński* adwokat, przeniósł mieszkanie ze Starego Miasta nro 59, pod nr. 539 przy ulicy Kapiutulnej, i tam tylko wszelkie wręczenia za prawne uważać będzie.

Wczoraj w Teatrze Wielkim po *Lindzie* przywołani: w akcie 1-m J. Pani Rywacka i J. P. Kleczyński; po skończeniu aktu J. Pani Rywacka i J. P. Troszel; po akcie 2-m J. Pani Rywacka i J. P. Troszel po 2-kroć; po skończeniu wszystkiey; — w Teatrze Rozmaitości po *Trefnisiu* J. P. Rychter; po *Przyjaciółkach* J. P. Żółkowski i wszystkiey; po balacie *Wesele w Ojcowie* J. Pani Turczynowicz.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Bomsławski Lud. ob. z gub. Płockiej nr. 2684, Baumard Jakób kom. hand. z Wrocławia nr. 2847, Choromański Aleks. urząd. z Łukowa nr. 585, Ciemniowski Artur ob. z Rogoszyna nr. 1066, Cielecki Jul. sędzia z Płocka nr. 2874, Dziekoński Jan kamer-junkier z gub. Grodzieńskiej nr. 570, Fijałkowski Ign. ob. z Włodów nr. 2668, Grodecki Jakób ob. z Koszyc nr. 393, Karszewski Henr. asesor ekon. z Lublina nr. 601, Karśnicki Leon artysta dram. z Lublina nr. 603, Kłowski Karol apt. z Szezebrzszyna nr. 603, Kosecki Stan. refer. stanu z Lublina nr. 1347, Karczewski Antoni ob. z gub. Grodzieńskiej nr. 500, Lubiński Sew. hr. z Rudzieńca nr. 570, Malcz Lucjan ob. z Miszewa nr. 1339, Mazowiecki Aleks. ob. z Rycerzewa nr. 500, Nowakowski Wład. ob. z Żyrardowa nr. 625, Potocka Aleksandra hr. z Opinogóry nr. 393, Plater Jan sędzia z Cze-

stochowy nr. 1334, Podlich Fran. ob. z Rodak nr. 2168, Rzczycki Tad. sąd. tryb. z Lublina nr. 601, Rożycki Jan sędzia z Siedlec nr. 2874, Radomski Eustachy ob. z Rajec nr. 39, Scypio Maurycy ob. z Łazisk nr. 601, Sierakowski Miecz. ob. z Łysakowa nr. 585, Stejnha-gen Aleks. ob. z Lipia nr. 2665.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Andrzejewicz Walenty ob. z nru 634 do Małuszyna, Broze Adolf ob. z nru 603 do Łodzi, Bobiński Wojc. budo. z nru 1298 do Radomia, Głuszczewski Aug. ob. z nru 570 do Korabiewic, Gerlicz Jakób refer. stanu z nru 613 do Woli Boglewskiej, Hrycykiewicz Andrzej adwokat z nru 487 do Siennicy, Halpert Aleks. ob. z nru 619²⁰ do Pass, Hempel Wilh. kup. z nru 590 do Międzyrzecza, Izbiński Ign. ob. z nru 601 do Zabo-rowa, Kubicki Karol urząd. z nru 601 do Mińska, Kol-be Antoni ob. z nru 556 do Włocławka, Libbe Ferd. ob. z nru 601 do Berdyczewa, Lepige Jan ob. z nru 1257 do Woli Mystkowskiej, ks. Łubiński Tade. bi-skup z nru 1066 do Wiskitek, Mussel Marja ob. z nru 556 do Francji, Małachowska Lud. hr. z nru 415 do Wrocławia, Ostrowski Józef jeometra z nru 235 do Kiele, Rapczyński Maciej ob. z nru 556 do Pułtuska, Sumiński Stanisław ob. z nru 601 do Bogucin, Taure Aniela ob. z nru 556 do Francji, Trychowski Władys. doktor z nru 1315 do Krakowa, Walewski Antoni ob. z nru 603 do Łubna, Wodziecki Władys. hr. z nru 613 do Niedźwiedzia, Zawisza Jan ob. z nru 603 do Pod-czaszkiej Woli, Zabiello Kazim. radz. stanu i Zabiello Paweł sztabs-lekarz z nru 614 do Grodna.

Ważniejsze zdarzenia zaszły w Królestwie.

W dniu 13 z. m., w gminie Małopole, pow. Hrubie-szowskim, pies wściekły pokąsał 3 kobiety którym na-tychmiast pomoc lekarską udzielono, psa zaś zabito.

W dniu 19 z. m., w gminie i wsi Zielona, w pow. Mławskim, otruł się grzybami Muchary zwanymi, Dom-żański Jan włościanin lat 74 liczący.

W dniu 20 z. m., w gminie Tuliszkowie, pow. Ko-nińskim, skutkiem uderzenia piorunu życie utracili: An-tonina Gaj żona włościanina lat 17 licząca, jako-tóż 13sto-letnia Marjanna Szymaniak jej siostrzenica, zaś Jan Sobczak parobek lat 25 mający, i 4-roletnie dziecię nieszkodliwie rażeni, przy troskliwym ratunku do życia przywróćeni zostali.

W dniu 20 z. m., we wsiach Kalinowo i Szubsko, w pow. Gostyńskim, spadł grad nadzwyczajnej wiel-

kości, który zniszczył wszystkie zasiewy tak dworskie jakoteż włościańskie.

W dniu 27 z. m., od uderzenia piorunu zapalił się wiatrak w wiosce Klwatka-szlachecka, w pow. Radom-skim, niedługo jednakże uderzył weń drugi piorun któ-ry ogień zgasił. Straty w skutku tego wynikłe, dotąd nie są wiadome.

W tymże dniu Walenty Witkowski włościanin z wsi Chorążyce, gub. Radomskiej, zawoławszy do siebie sta-rozakonnego Ieka Abrachama Metler, handlarza z mia-sta Działoszyc, w celu sprzeczania mu starego kozucha zaprowadził go do stodoły. Po zawarciu umowy kiedy staroz. Metler liczył pieniądze, Witkowski obaliwszy go na ziemię, nożem chciał mu przetrząć gardło, a kie-dy mu Metler nóż wyrwał z ręki, Witkowski uderzy-wszy go kilkokrotnie siekierą w głowę, uciekł ze wsi. Przystępca dotąd wynalezionym nie został; żyd zaś cho-ciaż mocno raniony, dotąd przy życiu zostaje.

W dniu 29 z. m., Paweł Banasik włościanin w gmi-nie Kozie-głowy, pow. Olkuskim zamieszkały, zamor-dowawszy kilkokrotnem uderzeniem cegły w głowę żo-nę swoją Elżbietę lat 47 liczącą, zakopał ją w komo-rze. Po wykryciu zbrodni, morderca do sądu krymi-nalnego odesłany został.

W tymże dniu we wsi Gembaech, gminie Cedrowiec, utonął kąpiąc się przy młynie 8-letni chłopiec wiejski.

W dniu 3 b. m., w mieście Wizny, pow. Łomżyńskim, Mateusz Pruszko lat 15 liczący, parobek wiejski wy-wołując nawóz na pole, nagle żyć przestał.

W tymże dniu w piwnicy w mieście Częstochowie, znaleziono nieżywego człowieka lat około 30 mającego, którego przyczyna zgonu nie jest wiadomą.

W dniu 5 b. m., w mieście Klwów, pow. Opoczyn-skim, dostrzeżono w rzecze zwłoki Elżbiety Ziejowskiej właścicielki domu lat 40 liczącej, w której rękę zna-leziony nóż jakoteż rany w szyi nim zadane, domyślać się każą, iż wszedłszy do wody rozmyślił sobie życie odebrała.

W dniu 8 b. m., w gminie Ostrowiec, pow. Opatow-skim, chłopiec półtora roku liczący, bawiąc się z inne-mi dziećmi nad brzegem sadzawki, wpadł w nią i utonął.

W tymże dniu w gminie Masłowice, pow. Piotrkow-skim, czworo ludzi którzy przed burzą schronili się do chałupy, a mianowicie dwóch fernali to jest: Antoni Chmura lat 51, i Jakób Soćik lat 23, tudzież dwie dzie-wczynki, skutkiem uderzenia piorunu w tęż chałupę ży-cia pozbawieni zostali.

W dniu 9 b. m., p. Wincenty Mieczkowski dziedzic

części wsi Nadbory, w pow. Ostrołęckim, uderzeniem piorunu na dworze zabity został.

W tymże dniu Wawrzyniec Janeczek wyrobnik we wsi Żelechlinku, w pow. Rawskim zamięszkały, lat 31 liczący, przy restauracji owczarni, podnosząc nieostrożnie sztukę drzewa, uderzony nią w głowę, na miejscu żyć przestał.

W dniu 10 b. m., piorun zabił żonę kolonistę w gm. Janówek, w pow. Stanisławowskim.

W następujących miejscach królestwa były pożary w skutku których spaliły się:

We wsi Stokowisko, pow. Łomżyńskim, zabudowania folwarczne ubezpieczone w dyrekcji na rs. 1800; pogorzelcy w skutku tego pożaru ponieśli straty około rs. 400. Pożar wynikł z uderzenia piorunu. — We wsi Dratowie, pow. Lubelskim, 5 domów włościańskich w dyrekcji nie ubezpieczonych. Pożar wynikł skutkiem nie ostrożnego obchodzenia się z ogniem. — We wsi Rajsko, w pow. Kaliskim, dom mieszkalny w dyrekcji nie ubezpieczony; przyczyna pożaru nie wysledzona. — We wsi Kosopudach, pow. Zamojskim, stodoła i obora. Pożar wynikł z wystrzału do ptaka siedzącego na obrzeże przez stolarczyka z tejże wsi, który do sądu p. u ranie odesłany został.

Doniesienia.

Wydział górnictwa przy komisji rządowej przychodów i skarbu.—Podaje niniejszem do wiadomości publicznej, iż w dniu 15 (27) lipca r. b., o godzinie dwunastej w południe odbędzie się w biurze wydziału górnictwa przy komisji rządowej przychodów i skarbu głosna in minus licytacja na dostawę dwustu trzydziestu i jednej trzecie arkuszy blachy mosiężnej, ważyc mających centnarów dwadzieścia, funtów siedemdziesiąt trzy na wagę Warszawską a to podług szczegółowego opisu i zatwierdzonego wzoru. Licytacja ta odbywać się będzie od ceny kopiejek trzydziści ośm za jeden funt. Vadium do tej licytacji wynosi rs. siedemdziesiąt ośm. Szczegółowe warunki licytacyjne, tudzież wzór na dostawić się mającą blachę, chcący konkurować, każdego dnia wyjąwszy świąt, w godzinach służbowych w biurze wydziału górnictwa przejrzane być mogą. — Warszawa dnia 1 (13) lipca 1847 roku. — Dyrektor wydziału, pułkownik artylerji, *Schenschne*. — Naczelnik kancelarji, *Niemigkowski*.

W dniu 8 (20) lipca r. b., o godzinie 10-jej rano w Warszawie pod nr. 401 ruchomości jako to: magle; — zaś w dniu 9 (21) t. m. i r., o godzinie 10-jej z rana, pod nr. 2701, stoły, kanapa, krzesła, łóżka, lustra, komoda i t. p., jako w egzekucji sądowej zajęte, przez publiczną licytację niezawodnie sprzedane będą. — Antoni *Ostński*, komornik.

W dniu 8 (20) lipca 1847 r., o godzinie 10-jej z rana w Warszawie przy ulicy Krakowskie-Przedmieście pod nr. 388, różne meble machoniowe i jesionowe; — w dniu zaś 9 (21) t. m. i r., o godzinie 10-jej rana i w dni następne od tejże godziny od tejże godziny zaczynając, przy ulicy ulicy Elektoralskiej pod nr. 794, różne meble, miedz, szkło, garderobą męzka i żeńska, oraz biblioteka i t. p., jako prawnie zajęte ruchomości w Warszawie, przez publiczną licytację sprzedanemi zostaną. — *Zakrzewski*, komornik.

Przy obecnym czasie przeprowadzenia się do innych mieszkań gdzie każdy stara się gustownie urządzić swój nowy lokal, pod pisany podaje do powszechniej wiadomości, że przy jego już dawno istniejącej fabryce zwierciadeł, przy ulicy Nalewki pod nr. 2247a, w domu dawniej p. Pozniera a obecnie p. Liebasa, urządził obszerny salon, mieszczący w sobie przepyszne lustra różnej wielkości, szerokości, oprawione w ramy pozłacane, a mianowicie: karneśowe rokoko, karneśowe wypukłe, oraz w ramy pali-sandrowe i t. p., które pod względem dobroci, przechodzą najlepsze Wiedeńskie, a znacznie od nich sątańsze. Zawiadamiając o tem szan. publiczność, ma zaszczyt polecić się jej łaskawym względem, pochlebiając sobie, że ten użyteczny zakład swém zaufaniem zaszczyścić zdołae. — *Izydor Silberberg*.

Fabryka wodotrwałych **LAKIEROW, POLTUR, WERNIKSOW, FARB OLEJNYCH, MASY I ZAPRAWY** do posadzek i t. p. wyrobów, pod firmą *J. A. Krausse* przy ulicy Bonifraterskiej nr. 2163, wprost kościoła OO. Bonifratrów w Warszawie, ma zaszczyt polecić swoje wyroby a mianowicie: różne lakiery wodotrwałe do użycia na drzewo, metale, marmur, skórę, ceratę, papier, szkło, obuwie, i t. p., werniksy konserwujące malowidła olejne i ramy złocone, masy i zaprawy do posadzek, a w porze obecnej szczególną zwróci uwagę szanownej publiczności na farby olejne tarte szybko schnące, we wszystkich kolorach urządzone, wprost do użycia do malowania i odświeżania okien, drzwi i wszelkich sprzętów gospodarskich tak drewnianych jak i metalowych. Dla dogodności JW. i WW. obywateli z prowincji, fabryka przysposobiła wielki zapas powyższych farb olejnych i te są do nabycia po cenach stałych, tak w fabryce pod wyż wskazanym numerem, jako też w handlach żelaznych R. Ziegler et Comp. w pałacu dawniej Potkańskich, J. Strochmejer, przy ulicy Senatorskiej nr. 463, w domu Łagiewnickich obok ratusza i J. Krüger pod nr. 427 przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, obok hotelu Saskiego. — *J. A. Krausse*.

Dnia 17 b. m., na 2-gim galarze na Wiśle u Grabowskiego, o godzinie 7-jej wieczorem, zostawiono przez zapomnienie ZEGAREK srebrny cylindrowy z złotą obwódką, otwierający się na sprężynce, w szafce pod nr. 35; po powrocie w to samo miejsce w godzinę później, zegarka już nie było. Zapewne osoba, która pod powyższym numerem rzeczy złożyła, wspomniany zegarek zabrała, jedynie w celu aby go właścicielowi zwrócić. Uprasza się przeto sumiennego znalazcy, aby zegarek ten przy ulicy Senatorskiej, pod nr. 470, do rządcy domu zwrócić raczył za przywziętą nagrodą.

OMNIBUS do Mokotowa i Wierzbna, wychodzi z Warszawy, z dziedzińca domu nr. 638, przy ulicy Trebackiej, codziennie o godzinie 7-jej rano i 3 1/2 z południa; z Wierzbna zaś i Mokotowa o godzinie 8 1/2 rano i 8-jej wieczór; opłata przy wsiadaniu za jeden kurs złp. 1.

Dziś w nowo-otworzonym OGRODZIE ROZ w Aleach zaraz za Dolną Szwajcarską, orkiestra pod dyrekcją p. *Majera* artyści muzycznego z Berlina grać będzie.

Dziś w kawiarni w domu Becka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, grać będzie Jpan *Chojnacki* z towarzyszeniem fortepjanu i violonczeli, celniejsze utwory tegoczesnych kompozytorów.

TEATR WIELKI. Jutro, balet *Robert i Bertrand* czyli dwaj złodzieje.

Dziś z rana ciepła stopni 12, wczoraj w poł. ciepła stop. 20. Wysokość wody na Wiśle stop 3 cali 3.